

KAMSSA LOWER SECONDARY LEVEL EXAMINATIONS Lugha ya Kiswahili SENIOR ONE END OF YEAR 2022 Karatasi ya Kwanza Muda:Saa moja na nusu. (1½)

Msingi wa Umilisi

MAAGIZO

- Jibu maswali yote.

SEHEMU A: INSHA

Tumia maneno katika boksi kujaza mapengo ili uandike insha nzuri.
 Wanyama, nyumbani, ndama, anasema, kwa sababu, nyama, mbuzi, vifaranga, kelbu, mayai, porini.

Jina langu ni Kareem.Rafiki yangu anaitwa Kiran. Mimi na Kiran		
tunawaonawa nyumbani. Kwa mfano, tunamuona ng'ombe. Ng'ombe		
anamnyonyeshawake. Ng'ombe anamramba kwa kutumia ulimi. Kiran		
anampenda ng'ombe. Mimi pia nampenda ng'ombe sana. Tunampenda ng'ombe		
anatupatia maziwa. Pia ng'ombe anatupatiaMbuzi pia		
anatupatiaMimi na Kiran tunamuona kuku anatembea		
nawake.Tunampenda kuku kwa sababu yeye		
hutupanaMimi napenda kulaya kuku.		
(alama 10)		

SEHEMU B: UFAHAMU

2. Soma habari uliyopewa kisha ujibu maswali yatakayofuata.

Wanyama wa nyumbani ni wale ambao wanakubali kufugwa na mwanadamu. Wanyama hao wanaofugwa wana umuhimu au faida nyingi sana katika jamii yetu. Kuna ngamia, ng'ombe, punda, farasi, mbuzi, mbwa, kondoo, paka, sungura na wengine wengi. Miongoni mwao kuna waliwao na wasioliwa ingawaje wasioliwa wana umuhimu wao pia. Mbwa ni mlinzi mzuri, farasi ni hodari kubeba mizigo na usafiri. Paka huwafukuza panya.

Wale waliwao tukianza na ng'ombe ana faida katika ukulima. Nyama ya ng'ombe ni chakula, hutupa pesa wakiuzwa, hutupa maziwa na mbolea. Ngozi za ngamia, ng'ombe, mbuzi hutumiwa kutengeneza ngoma, mishipi, mikoba, kofia, jaketi na kadhalika.

Maswali:

a. Wataje wanyama wa nyumbani watano waliwao.	(alama 05)
••••••	
b. Taja wanyama watatu wa nyumbani wasioliwa.	(alama 03)
	•••••
a Flora faida tatu za wanyama wa nyumbani wasialiw	(alama 02)
c. Eleza faida tatu za wanyama wa nyumbani wasioliw	
d. Ni vitu gani ambavyo hutengenezwa kwa ngozi ya w	ranyama? (alama 05)
	•••••

e.	Umejifunza nini baada ya kuisoma habari hii?	(alama 04)
		•••••
		•••••

SEHEMU CH: MATUMIZI YA LUGHA.

3. Tazama michoro uliopewa kisha uandike majina ya matunda hayo katika lugha ya Kiswahili.

a.

.....

b.

c.

d.

.....

e.

			(alama 05)
4.	Eleza	a faida za matunda ulizotaja hapo juu.	
	i.		
	ii.		
	iii.		
	iv.		
5.	Tung	ga sentensi moja kwa kila nomino uliopewa hapo chini.	
	i.	Kisu	
	ii.	Kiberiti	
	iii.	Chakula	•
	iv.	Kitabu	
	v.	Kikombe	
			(alama 05)

MWISHO